

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
Калинич І.В./
«31» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	10 “Природничі науки”
Спеціальність	106 “Географія ”
Освітня програма	Географія
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «**Географічне країнознавство**» для здобувачів вищої освіти галузі знань 10 «Природничі науки» спеціальності 106 «Географія» освітньої програми «**Географія**».

Укладач: Жулканич Борис Михайлович, старший викладач кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичної географії та раціонального природокористування

протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри Поп С.С.

Схвалено методичною комісією географічного факультету

протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Голова методичної комісії Потіш Л.А.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4-й	5-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	8-й	9-й
	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	14	4
Вид підсумкового контролю: усний	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: екзамен	Самостійна робота:	
	46	76

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Географічне країнознавство» є сформуванню у студентів систему географічно-країнознавчих наукових знань, базових знань та вмінь проведення комплексного географічного країнознавчого аналізу.

Завдання вивчення дисципліни:

- вивчення теоретико-методологічних засад географічного країнознавства;
- класифікація країн світу за краєзнавчою характеристикою;
- розробка методологічного підходу до оцінки умов і чинників соціально-економічного розвитку територій, країн;
- визначення уніфікованої типологічної характеристики країн.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства.

ФК 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

ФК 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до спеціалізації) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.

ФК 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.

ФК 10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Географічне країнознавство» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми «Географія»:

ОК 1.4 Історія та культура України

ОК 2.2 Загальне землезнавство

ОК 2.7 Основи картографії

ОК 2.16 Фізична географія материків та океанів

ОК 2.17 Регіональна економічна і соціальна географія

ОК 2.20 Географія світового господарства

ОК 2.24 Історична географія з основами етнографії

ОК 2.27 Географія населення з основами демографії

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Географія», 014 вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.	ПРН 1
Пояснювати особливості організації географічного простору.	ПРН 3
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.	ПРН 5
Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні мо-делі в галузі географічних наук.	ПРН 6
Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.	ПРН 9
Застосування набутих знань, умінь і практичних навичок для з'ясування стану раціонального використання природних ресурсів території та її соціально-економічного розвитку із використанням місцевих ресурсів.	ПРН 12
Знання проблем та особливостей сучасних демографічних процесів на планетарному, національному та локальному рівнях, розуміння причинно-наслідкових зразків цих процесів, розуміння сучасних тенденцій розвитку суспільства в умовах глобалізації і регіоналізації.	ПРН 14

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Географічне країнознавство»

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен <ul style="list-style-type: none"> • знати поняттєво-термінологічний апарат географічного країнознавства, суть головних її наукових положень; • визначати місце географічного країнознавства в системі географічних наук та його зв'язки з іншими науками; • знати закономірності й принципи країнознавства; 	ПРН 1, ПРН 3
<ul style="list-style-type: none"> • аналізувати географічно-країнознавчі явища та процеси; • вміти пояснювати особливості та виявляти фактори територіального поширення та геопросторової організації географічно-країнознавчих явищ та процесів; • давати географічно-країнознавчий портрет країни (держави, регіону); • форми правління та адміністративно-територіальний устрій держав світу, етапи формування політичної карти світу та типологію країн світу; • головні міжнародні організації світу; • загальні засади районування світу; • регіональний поділ світу. • орієнтуватися в потоці географічно-країнознавчої інформації. 	ПРН 3 ПРН 6 ПРН 9 ПРН 12 ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: усне експрес-опитування, виступи студентів на практично-

семінарських заняттях з доповідями, виконання практичних робіт, контрольна робота, іспит.

Методами навчання є: словесні (лекція, пояснення, бесіда, розповідь), практичні (семінарські заняття, практичні роботи), наочні методи (ілюстрації, демонстрації).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усні відповіді, презентації.

Форма модульного контролю: письмова робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит в усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	60	100
10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми практичних

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	CP	50	100
10	10	10	20		

T1, T2 ... – теми практичних

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	40	3	30
Презентації			1	20
Модульна контрольна робота	1	60	1	50
Разом	5	100	4	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

При оцінюванні знань враховується в першу чергу повнота, правильність і вичерпність відповідей на поставлені в модульних контрольних роботах запитання. Відомість результатів оформлюється за системою ECTS.

Оцінка «відмінно» виставляється, якщо під час проведення контролю було виявлено:

1. Наявність у студента всебічних, повних, глибоких інтегрованих знань програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання запропонованого варіанту.
2. Вміння студента в письмовій та усній формі чітко, вичерпно і правильно викласти відповіді на питання запропонованого варіанту.
3. Глибоке розуміння студентом взаємозв'язку головних понять і положень предмета, розуміння значення цих положень і понять для майбутньої професії.
4. Високий рівень підготовленості студента з питань курсу до подальшої роботи над вдосконаленням рівня своєї професійної кваліфікації.

У відповідях студентів не має бути значних помилок. Відмінно виконана робота демонструє наявність у студента творчих здібностей.

Оцінка «добре» виставляється, коли студент письмово відповів на всі запитання, засвоїв всю навчальну програму курсу. У відповідях, які оцінені на «добре», можлива не більш як одна незначна помилка або виявлено декілька неточностей. Студент спроможний з допомогою літератури ліквідувати всі недоліки у відповідях.

Оцінка «задовільно» виставляється, коли студент дав відповіді на питання всіх завдань, але при цьому можуть проявитися певні прогалини у засвоєнні програми курсу. У відповідях, які оцінені на «задовільно», можуть зустрітися не більше як одна груба помилка або декілька значних та істотних неточностей.

Оцінка «незадовільно» виставляється за роботу, яка засвідчує про наявність у студента великих та суттєвих прогалин у знаннях основного матеріалу курсу, а у наявних його письмових відповідях є як принципіві, так і грубі помилки. Студенти, які не представили письмові відповіді на модульних контрольних роботах, вважаються такими, що одержали оцінку «незадовільно».

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «Географічне країнознавство» здійснюється у формі екзамену, який проводиться в усній формі. Результати оцінюються за такою шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен та диференційований залік	Залік
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

За бажанням студента результуюча підсумкова оцінка може бути визначена як інтегрована оцінка засвоєння всіх тем дисципліни і кількісно дорівнює середньому арифметичному балів, отриманих за кожний модуль.

Переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання в національну та шкалу за системою ECTS здійснюється за наступною схемою:

Студент, який отримав за результатами підсумкового контролю оцінку «незадовільно» (35-59 балів), зобов'язаний перескласти екзамен.

Результати підсумкового контролю знань заносяться до екзаменаційної відомості.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальне географічне країнознавство

Тема 1. Місце географічного країнознавства в системі наук

Місце географічного країнознавства в системі географічних наук. Місце географічного країнознавства в системі суспільно-географічних наук. Країна – головна просторова одиниця дослідження в географії і географічному країнознавстві.

Територіальні рівні (масштаби) країн. Значення і завдання географічного країнознавства як наукової і навчальної дисципліни.

Тема 2. Об'єкт, предмет і зміст географічного країнознавства

Об'єкт географічного країнознавства. Предмет географічного країнознавства. Зміст географічного країнознавства. Функції географічного країнознавства. Методологічні основи географічного країнознавства. Інтегративний (міждисциплінарний) характер географічного країнознавства.

Тема 3. Основні поняття і категорії географічного країнознавства

Єдність та відмінність понять країна і держава. Система понять: країнознавство, географічне країнознавство, історичне країнознавство, соціально-економічне країнознавство, військове країнознавство тощо. Географічне положення країни. Система понять: район–регіон, локальний–регіональний–глобальний. Атрибути країн. Система понять країнознавство–землезнавство тощо.

Тема 4. Методи дослідження географічного країнознавства

Системно-структурний підхід. Методи: діалектичний, історичний, порівняльно-географічний, картографічний, описовий, літературний, статистичний, прогнозно-конструктивний.

Тема 5. Структура географічного країнознавства

Головні компоненти країнознавства: природничо-географічне країнознавство, суспільно-географічне країнознавство. Структура географічно-країнознавчої характеристики країни: загальний огляд, географічне положення, формування території, природні умови, адміністративно-територіальний устрій, столиця, населення країни, господарство та його територіальна диференціація, геокультура країни, внутрішні територіальні відміни.

Тема 6. Історія зародження і розвитку географічного країнознавства

Зародження географічного країнознавства. Стародавній період: Піфей, Страбон – “батько” географічного країнознавства, Птолемей. Середньовічний період: ал-Хорезмі, Ібн Гордадбег, Марко Поло, С. Мюнстер, Б. Вареніус, А-Ф. Бюшинг. Новий період: О. Гумбольдт, К. Ріттер, Елізе Реклю (“Нова загальна географія. Земля і люди”), Ф. Ріхтгофен, Д. Анучин, А. Філіпсон, А. Геттнер (“Країнознавство Європи”), В. Семенов-Тянь-Шанський (“Россия. Полное географическое описание нашего отечества”), Л. Берг. Новітній період: В. Анучин, радянське географічне країнознавство.

Тема 7. Типологія країн світу

Поняття про систематику, класифікацію і типологію. Види типології країн світу. Загальні групи країн: незалежні країни (держави), залежні країни. Типологія за формою державного устрою та формою державного ладу. Типологія країн за площею та населенням. Типологія за ступенем розвитку людського суспільства та за способом ведення господарства. Типологія країн Б. Гаврилишина. Типологія за рівнем соціально-економічного розвитку. Регіоналізація світу ООН. Розробки українських вчених у сфері типології країн світу. Україноцентричний підхід до типології країн світу.

Модуль 2. Регіональний поділ світу (Регіональне географічне країнознавство)

Тема 8: Західна Європа. Європейський Союз. Північна та Південна Європа.

Західна Європа. Європейський Союз. Склад Союзу та його історія утворення. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Демографічні особливості регіону. Особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства. Транспортна система країн Західної Європи. Зовнішньоекономічні зв'язки. Рекреаційні ресурси та стан туризму в країнах регіону.

Північна та Південна Європа. Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Демографічні особливості регіону. Особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства.

Транспортна система країн Західної Європи. Зовнішньоекономічні зв'язки. Рекреаційні ресурси та стан туризму в країнах регіону.

Тема 9: Східна (Центральна) та Південно-Східна Європа.

Природні умови і ресурси регіону. Демографічний, расовий, етнічний та релігійний склад регіону. Розміщення населення та трудові ресурси. Проблеми та перспективи розвитку галузей промисловості та сільського господарства в регіоні. Об'єкти спадщини ЮНЕСКО.

Тема 10: Північна, Центральна Азія, Південно-Західна та Південна Азія.

Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства. Транспортна система країн Західної Європи. Зовнішньоекономічні зв'язки. Рекреація і туризм регіону.

Особливості географічного положення. Природні умови і ресурси регіону. Демографічний, расовий, етнічний та релігійний склад регіону. Розміщення населення та трудові ресурси. Проблеми та перспективи розвитку галузей промисловості та сільського господарства в регіоні. Об'єкти спадщини ЮНЕСКО.

Тема 11: Південно-Східна та Східна Азія.

Склад регіону. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Зовнішньоекономічні зв'язки та розвиток туристичної індустрії регіону. Китай. Засади демографічної політики в країні. Китайська модель економічного розвитку.

Тема 12: Північна Америка.

Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства. Сучасний стан туристичної індустрії країн Північної Америки. Транспортна мережа регіону та зовнішньоекономічні зв'язки. США. Світова економічна криза та шляхи її подолання. Правові та економічні чинники системи збереження та регулювання навколишнього середовища.

Тема 13: Південна Америка.

Загальні відомості про регіон. Економіко-географічне положення. Природні умови і ресурси. Особливості економічного розвитку та загальна характеристика господарства. Сучасний стан туристичної індустрії країн Південної Америки. Транспортна мережа регіону та зовнішньоекономічні зв'язки. Бразилії. Світова економічна криза та шляхи її подолання. Правові та економічні чинники системи збереження та регулювання навколишнього середовища.

Тема 14: Африка.

Загальні відомості про країни материка. Історія заселення та освоєння континенту. Колоніальне минуле та його наслідки для сучасного економічного та політичного розвитку. Проблеми народонаселення континенту. Сучасна політична карта Африки. Характеристика туристичних потоків. Залежність країн регіону від іноземного капіталу.

Тема 15: Австралія та Океанія.

Загальні відомості про регіон. Характеристика демографічної ситуації Австралії та Океанії. Особливості соціально-економічного розвитку господарства Австралійського Союзу та Океанії. Рекреаційний та туристичний потенціал країн регіону.

6.2. Структура навчальної дисципліни

(денна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин	
	Форма навчання: <i>денна</i>	
	в	у тому числі

		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
8-й семестр						
Модуль 1. Загальне географічне країнознавство						
Тема 1. Місце географічного країнознавства в системі наук	6	2				4
Тема 2. Об'єкт, предмет і зміст географічного країнознавства	6	2	2			2
Тема 3. Основні поняття і категорії географічного країнознавства	6	2				4
Тема 4. Методи дослідження географічного країнознавства	6	2				4
Тема 5. Структура географічного країнознавства	6	2	2			2
Тема 6. Історія зародження і розвитку географічного країнознавства	6	2				4
Тема 7. Типологія країн світу	5	2	1			1
Модульна контрольна робота	1		1			
Разом за модуль	42	14	6			22
Модуль 2. Регіональний поділ світу (Регіональне географічне країнознавство)						
Тема 8. Західна Європа. <i>Європейський Союз.</i> Північна та Південна Європа.	6	2				4
Тема 9. Східна (Центральна) та Південно-Східна Європа	6	2	2			2
Тема 10. Північна, Центральна, Південно-Західна та Південна Азія.	6	2				4
Тема 11. Південно-Східна та Східна Азія	6	2	2			2
Тема 12. Північна Америка.	6	2				4
Тема 13. Південна Америка.	6	2	2			2
Тема 14. Африка	6	2				4
Тема 15. Австралія та Океанія	5	2	1			1
Модульна контрольна робота	1		1			-
Разом за модуль	48	16	8			24
Разом за семестр	90	30	14			46

(заочна форма навчання)

№	Назви змістових модулів і тем	Всього годин	В т.ч.		
			лекційні заняття	практичні заняття	самостійно
1	Тема 1. Місце географічного країнознавства в системі наук	8	1		7
2	Тема 2. Основні поняття, категорії методи	9	1		8

	дослідження географічного країнознавства				
3	Тема 3. Структура географічного країнознавства	9	1	1	7
4	Тема4. Типологія країн світу	9	1		8
5	Тема5. Західна Європа. <i>Європейський Союз.</i> Північна та Південна Європа.	9	1		8
6	Тема6. Східна (Центральна) та Південно-Східна Європа	10	1	1	8
7	Тема 7. Північна , Центральна, Південно-Західна та Південна Азія.	8	1		7
8	Тема 8 Південно-Східна та Східна Азія	10	1	1	8
9	Тема 9. Північна та Південна Америка.	10	1	1	8
10	Тема10. Африка , Австралія та Океанія	8	1		7
Разом		90	10	4	76

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Об'єкт, предмет та зміст географічного країнознавства. Державний лад та державний устрій країн світу. Міжпредметні зв'язки країнознавства	2	-
2	Етапи формування політичної карти. Типологія держав світу. Географічне положення та його категорії	2	1
3	Міжнародні організації світу. Регіональний поділ світу.	2	1
4	Комплексна характеристика регіону, країни.	1	1
5.	Географічно-країнознавча регіоналізація країн Європи. Європейські інтеграційні об'єднання і союзи. Малі та "карликові" країни Європи	2	1
6	Природно-ресурсний потенціал країн Латинської Америки	1	-
	Всього	10	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Години	
		денна	заочна
1.	Поняття про категорію "країна"	3	5
2.	Види країнознавства як галузі знань	3	4
3.	Поняття про залежні країни світу	3	4
4.	Розподіл залежних країн світу за державами-суверенами	3	5
5.	Географічно-країнознавча характеристика Середньої Європи	3	5
6.	Характеристика переважаючих центрів географічно-країнознавчих регіонів Європи	3	5
7.	Географічно-країнознавча характеристика економічних угруповань Європи	2	5
8.	Географічно-країнознавча характеристика військово-політичних угруповань Європи	3	5
9.	Географічно-країнознавча характеристика малих країн Європи	3	5

10.	Географічно-країнознавча характеристика “карликових” країн Європи	3	5
11.	Історико-географічна характеристика формування Боснії–Герцеговини	3	5
12.	Географічно-країнознавча характеристика Боснії–Герцеговини	3	5
13.	Історико-географічні особливості формування території держави Ізраїль	3	5
14.	Географічно-країнознавча характеристика арабської Палестинської автономії держави Ізраїль	3	5
15.	Географічно-країнознавчі аспекти проблеми Єрусалиму	3	4
16.	Роль європейських країн у світовій економіці.	2	4
	Разом	46	76

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: Мультимедійний проектор, інтерактивна дошка.

Обладнання: персональні комп'ютери, ноутбуки, планшети, веб-камери, карти, атласи.

Програмне забезпечення: Microsoft Office.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Безуглий В. В. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн. – К.: Академія, 2007. – 7904 с.
2. Блій Г. де, Муллер П., Шаблій О. Географія: світи, регіони, концепти. – К.: Либідь, 2004. – 740 с.
3. Економічна і соціальна географія світу / За ред. С. Кузика. – Львів: Світ, 2005. – 672 с.
4. Ровенчак І. Типологія країн світу: Текст лекцій. – Львів: ЛДУ, 1997. – 24 с.
5. Яценко Б. П., Бобарицька В. К. Країнознавство: основи теорії. – К.: Либідь, 2009. – 312 с.

Допоміжна

1. Атлас світу / Відп. ред. О. В. Вакуленко. – К.: Картографія, 2004. – 140 с.
2. Атлас світу / Відп. ред. О. Вакуленко. – К.: Картографія, 2005. – 336 с.
3. Дахно І. І., Тимофієв С. М. Країни світу. Енциклопедичний довідник. – К.: Мапа, 2007. – 608 с.
4. Дубович І. А. Країнознавчий словник-довідник. – К.: Знання, 2008. – 840 с.
5. Книш М. Бразилія: суспільно-географічна характеристика. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2001. – 148 с.
6. Книш М. М. Економічна і соціальна географія країн, що розвиваються. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 264 с.
7. Кузик С. П., Книш М. М. Економічна і соціальна географія Америки. – Львів: Вид. центр Львів. ун-ту імені Івана Франка, 1999. – 300 с.
8. Стецький В., Федунь О. Центральна Європа: суспільно-політичний і соціально-економічний розвиток. – Львів: Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 86 с.
9. Уманців Б. Боснія і Герцеговина: суспільно-географічна характеристика. – Львів, 2004. – 32 с.
10. Уманців Б., Федорусь М. Македонія: суспільно-географічна характеристика. – Львів, 2004. – 90 с.
11. Der Fischer Weltalmanach 2004. – Frankfurt am Main: FTV, 2003. – 1471 s.
12. Harenberg Länderlexikon'95/96/ – Dortmund: HKVM, 1995. – 501 s.

Інформаційні ресурси

Джерело, установа	Інтернет - джерела
Організація Об'єднаних Націй World Urbanization Prospects Міжнародна організація праці (МОП) Міжнародна організація з міграції (МОМ) Всесвітня організація з охорони здоров'я Світовий банк Світова книга фактів	http:// www.un.org http:// esa.un.org http:// www.ilo.org.un http:// www.iom.org.un http:// www.who.org.un http:// web.worldbank.org http://www.cia.gov/cia/ publitions/factbook/docs/

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20 ___ р. Завідувач кафедри _____

(підпис) (Прізвище

ініціали)